891.79
K5272
Ov1910

LIBRARY OF THE
UNIVERSITY OF ILLINOIS
AT URBANA-CHAMPAIGN

ELIAS CZAYKOWSKY
COLLECTION OF
UKRAINIAN CULTURE

891.79
K5272
Ov1910

University of
Illinois Library
at Urbana-Champaign
Oak Street

Digitized by the Internet Archive
in 2018 with funding from
University of Illinois Urbana-Champaign Alternates

https://archive.org/details/vorozhkatovarysh008800

В Манайда Ч 409.

ВОРОЖКА

ТОВАРИШЕСКА

ЗАБАВА.

Составивъ

Касьянъ Характерникъ.

Семое помноженое изданіе.

Коломыя 1910

Черенками и накладомъ Михаила Бѣлоуса.

„Я баба шептуха, отъ злого духа".

Ве

891.79
K5272
O41910

ПЕРЕДНЕ СЛОВО.

Щастливый ты путь моя ворожко! Иди въ широкій свѣтъ, бурлачь ся по бдъ русскй стрѣхи, а що русскй посестры, а що русскй побратимы тебе радо повитаютъ, о тое не журю ся, бо знаю, що леда манту-циганку въ чужомъ шкоматю гостинно встрѣчаютъ а за си плетеницѣ дарунками, та всѣлякимъ добромъ надѣляютъ, — такъ чому-жь бы тебе выплекану русскимъ воздухомъ и хлѣбомъ цурати ся мали, тымъ бльше, коли я тебе до найславнѣйшихъ въ свѣтѣ ворожбитовъ, вѣщунокъ, вѣдьмовъ и чарбвниць на науку посылавъ? Отчинѣтъ ворота честнй русскй громадяне хатъ вашихъ для моеи ворожки, а не будете каяти ся: чи въ скуцѣ чи въ крузѣ веселои дружины, чи на самотѣ, все, всюда и кождому дасть бтраду та потѣшитъ кождого. Тобѣ чорноока посестро дасть вѣсти за милого, тобѣ молодый русскій побратиме розповѣсть за любку, або за твою долю, та и комусь тамъ жонатому та поважному знайде такожь где-що любопытного сказати.

А теперь, щобы знали якъ зъ тою ворожкою обходитись, щобъ на вашй вопросы отвѣчала, я васъ поучу :

Подѣливши пытаня на три части: I. для дѣвчатъ, II. для молодцѣвъ, III. для всѣхъ и для кождого. додавши до кождого пытаня по одной буквѣ и упорядковавши ихъ азбучно; выбравши собѣ одно пытанье, а при томъ и одно зъ помежи 25 чиселъ

належитъ ôттакъ, пôдъ буквою и числомъ ôтповѣдь для себе глядати.

Если бы тогды дѣвчина на пр. пыталась про свою долю, то належитъ ю ôтдослати до буквы Г., если молодецъ, до буквы Н., а безъ розличія кождого, до буквы У.

Коли бы въ першôмъ случаю дѣвчина загадала собѣ число 12 на тогды бы дôстала ôтповѣдь :

„Майне щастье въ твою душу,
Мовъ блыскавка въ хмару,
Та зновъ згине твоя доля,
Недолѣ пôдъ пару“

А колибы молодецъ загадавъ собѣ число 3. дôставъ бы:

„Колись и въ твое оконце,
Засвѣтитъ солнце“.

На конецъ коли бы кто нибудь число 3 загадавъ собѣ:

„Якъ зазуля куе въ гаю,
То тѣшатся люде;
Але тобѣ якъ закуе
То нещастье буде“.

Если отже на кождый вопросъ 25 ôтвѣтôвъ а на всѣ 27 вопресôвъ 675. ответôвъ разомъ получити буде можна; то забава потягне ся довшій часъ, а черезъ ответы по части и цѣкавѣ, стае ся пріятною и занимательною.

Маю надѣю, що моя ворожка причинитъ ся, хоть що то до розвитія народного русского товарышеского житья, поручаю ю и себе взглядамъ ласкавой русской Публики. К. Х.

ВОПРОСЫ.

I. ДЛЯ ДѢВЧАТЪ.

А. Чи любитъ ôнъ мене?
Б. Якій ôнъ?
В. Яка я?
Г. Що менѣ суджено?
Д. Щобы мавъ мôй милый менѣ сказати?
Е. Чи ôтдамся?
Ж. Що маю дѣяти?
З. Съ чимъ крыюся?
И. Якои спѣваю?

II. ДЛЯ МОЛОДЦѢВЪ.

К. Чи любитъ она мене?
Л. Яка она?
М. Якій я?
Н. Яка моя доля?
О. Що малабы моя мила менѣ сказати?
П. Чи оженю ся?
Р. Що маю чинити?
С. Якѣ мои тайны?
Т. Яка моя пѣсня.

III. ДЛЯ ВСѢХЪ И ДЛЯ КОЖДОГО.

У. Чого маю сподѣватиси та що мя чекае?
Ф. Якъ маю жити?
Х. Чи буду богатый?
Ц. Яка моя жѣнка?
Ч. Якій мôй мужъ?
Ш. На що маю памятати?
Щ. Що ворожка мала бы менѣ сказати?
Я. Якъ люде о мнѣ говорятъ?
Ю. Що въ свѣтѣ чувати?

ОТВѢТЫ.

А.

Чи любитъ ôнъ мене?

1. Бѣжатъ лѣта, минаютъ ся,
Бо все ся минае,
Тôлько его душа щира,
Вѣрно тя кохае.

2. А ты мыслишь дѣвчинонько,
Що я о тебе стою,
Маю я ще такихъ бôльше,
Що гинутъ за мною.

3. Ôтъ коли я полюбивъ
Твои чорнî очи,
Ôтъ тогды ми ни спочинку,
Ани дня ни ночи:
Веселои годиноньки
Ôтъ тогды не маю;
Усе тужу, все сумую,
До тебе вздыхаю.

4. Зъ того боку на тамтой бôкъ,
Далеко ходити.

Мы мусимо-сь перестати,
Обое любити.

5. Ôтъ колимъ тя опустивъ,
Моя ты миленька,
Ни радости ни потѣхи
Для мого серденька.

6. Я ворожка я невинна,
Я такъ скажу якъ повинна;
Ôтъ никого не любивъ —
Много дѣвчатъ назводивъ?!

7. Стоитъ явôръ надъ водою,
Хитае собою;
Ой чи тужишъ ты за мною,
Якъ я за тобою?

8. Ты серденько сама знаешь,
По що-жь мене ще пытаешь?

9. Старого лиса тяжко зловити.

10. Плыве човенъ воды повенъ,
Тай ся колыбае;
Та чи есть ще другій въ свѣтѣ,
Котрый такъ кохае?!

11. Ôтъ коли тебе пôзнавъ
На ново жити почавъ

12. Закотивъ ся мѣсяць въ хмары,
Свѣтити не хоче;
Либонь тебе твôй миленькій
Покинути хоче.

13. Дарма зъ сухои керницѣ воду брати.

14. Личко твое моя мила
Краснѣйше надъ рожу;
Тому я тя миленькая
Забути не можу.

15. Такъ ты ему сподобалась, якъ
вовкови весѣльніи пѣсни.

16. Ой кувала зазуленька,
Та на бездорожу;
За тобою мила любко
Голововъ наложу.

17. Добудь въ серцю тôлько силы,
На него щобъ могла забуть;
Инакше горе! До могилы
Оденъ тобѣ останесь путъ.

18. Не плачъ мила, не плачъ мила,
Не тужи за мною;
Ты згубила, а я знайшовъ
Десять за тобою.

19. Ôнъ тебе любитъ, за тобою гине,
Але пріиде часъ, где тебе покине.

20. Ты его сковала въ тяженькй кайданы,
Зъ-пôдъ ярма твого, не заразъ ще встане.

21. Полюбивъ бы ôнъ тебе —
Не годенъ бѣдака;
Въ темну нôчь и въ ясну днину
Всегде ты однака.

22. Запытайся моя мила
Тои березины,
Пѣдъ котрою ты вздыхаешь
Въ вечерь кождой днины.

23. За кого ты ся пытаешь,
Чи то за Ивана,
Чи Николу, чи Петра,
Чи може Романа?

24. Очи чорнѣ, брови рѣвнѣ —
Якже не любити?
Лишень дѣвча ѣтучися
За нѣсъ го водити.

25. Любитъ ѣнъ тебе, ой! дуже,
Тѣлько Гани не скажи,
Ни Катруси, ани Олѣ,
Тыхъ ся дуже стережи!

Б.

Якій ѣнъ?

1. Красный зъ очей, зъ мовы милый,
А до того чорнобривый.

2. Дивится лицемъ, а думае вовкомъ.

3. Одинъ красный, другій красный,
Третій не поганый.

А твôй милый, чорнобривый
Якъ намалёваный.

4. Хочь зъ перцемъ.
Та зъ щирымъ сердцемъ.

5. Мавъ уродитись чортъ,
Та куры запѣли.

6. Твôй коханокъ?
Отъ якъ збитый збанокъ;
Про тебе згадае —
Забренчитъ — тай зновъ забувае.

7. Сокôлъ — не парубокъ,
Орелъ — не козакъ!

8. Прибери пня, — дай му имя,
То зъ него буде: ôнъ.

9. Ангельскій голосокъ,
А чортова думка.

10. Повновидый якъ мѣсяць.
Хорошій чортамъ на гроши.

11. Ты гадаешь дѣвчинонько,
Що соненько сходитъ;
То твôй милый чорнобривый,
По городѣ ходитъ.

12. Се хлопецъ хвацькій хочь куды,
Ôнъ годенъ и святу звести,
Тожь и по своимъ вѣнчанью
Обдуритъ не одну паню.

13. Хорошій, та тôлько безъ грошей.

14. Ты го любишь дѣвчинонько,
Тото твôй миленькій,
Поза уха кучерики,
На личку бѣленькій.

15. Якъ дуду настроили,
Такъ дуда грае.

16. Сухій. лихій, хкъ свѣтъ старый,
Глухій, горбатый и кривый,
Заплѣснѣлый и весь въ шрамахъ,
Сѣдый, рябый, безъзубый, босый,
Розхристаный и безносый
И гей въ кораляхъ, весь въ жовнахъ.

17. На всѣ заставки хвата,
Свои звернула оченята.

18. Ой забудь о немъ поволи,
Се бо чистый вѣтеръ въ поли!

19. Честный, добрый и богатый,
Но о дробину горбатый.

20. Она собѣ щось гадае,
Що любовъ цѣнити знае,
Ему на то не зважати,
Въ него тôлько — щобъ дукати!

21. Гладонькій, чопурненькій,
Веселый, маленькій,
Невинный, здаесь. якъ дитя,
А бреше якъ песя.

22. Румяненьке яблоко,
Сердце червъ точить.

23. Не бридкій и не красивый,
Не робучій. не лѣнивый
Не розумный и не дурный —
Твôй сокôль есть такій.

24. Добрый такій, що ажь ну!
Якъ си возьме ôнъ жену,
То такъ буде ю любити,
Що си роги дасть насадити.

25. Гей то козакъ зъ Украины,
Козакъ зъ роду, козакъ зъ мины
Завше веселъ, завше скаче,
Нигде въ житю не заплаче.

В.

Яка я?

1. Ой дѣвчино дѣвчинонько
Очеиьками блудишь,
Бо не знаешь дѣвчинонько
Кого вѣрно любишь.

2. Колибъ лѣта вернулися,,
Тобъ и хлопцѣ горнулися.

3. Тамъ то бровы, тамъ то очи,
Цѣлюй, цѣлюй, ще ся хоче!

4. Личко бѣле, руки бѣлй,
А сумлѣнье чорне.

5. Ой у поли керниченька,
Дилемъ дилёвана,
Кажутъ хлопцѣ чорнобривй,
Щось намалёвана.

6. Хороша прегожа вродилась дѣвчина
Якъ тая тополя, якъ тая калина.

7. Ахъ ты рожо, красно,
Чомусь рано розцвила?
А розцвивши измерзла,
А змерзнувши зôвяла,
А зôвявши опала?

8. Намовивъ бы быстру рѣчку,
Намовивъ камѣня —
Тебе любко не намовлю,
Твердогось сумлѣня,

9. Ледво що житья пôзнала,
Ледво житя май зôйшовъ,
Уже снити ты почала
И пôзнала що любовь.

10. Любишь дуже моды, чубы,
Люди возмутъ тя на зубы,
Не тра цвѣтцѣ прибирати,
Щобы лучше вызирати.

11. Така красна як-бы рожа,
Якъ тополя така гожа,
А въ румянцѣ така сила,
Що всѣ цвѣты погасила.

12. Лихая искра и поле спалитъ
И сама згасне.

13. Где музыка, хлопцѣ гарнй,
Тебе повно тамки всюди,
Не заглянешь до пекарнѣ —
Що то буде, що то буде?..

14. Яка ты? мене пытаешь,
Тажь ты себе лучше знаешь.

15. Ой казали менѣ люде,
Що добра зъ тебе не буде.

16. Личко твое миленькая
Краснѣйше надъ рожу,
Я тя бѣдный молоденькій
Забути не можу.

17. Мушу ти сказать щось злого,
Не держишь ся твердо свого!
Ой лучшій свôй хлѣбъ разовый,
Якъ хочь бы медôвникъ чужій.

18. Ѣдонькій язычокъ маешь,
Не одного уражаешь.
А безъ того сама,
Сто рази красшою-бъ була.

19. Ты-бъ хотѣла моя доню,
Щобъ всѣ тебе любили,
Лишь поглянешь на молодцевъ,
Щобъ поклоны уже били.

20. Якъ дѣвчина кожда!
Чувства въ тебе много.
Житя въ тебе красный май,
Однакъ тобѣ скажу.
Не для тебе вѣчный рай!

21. Ой дѣвчино чорнобрива,
Чимъ ты бровы намастила?
Намастиламъ копервасомъ,
Щобъ дурити хлопцѣвъ часомъ.

22. Запытай ся ты Николы
Того що тя кличе:
„Моя красна моя зоре,
Охъ! прійди зорнице“!

23. Щебетушка голобушка,
Красненька и гожа,
Хоть не маешь терня ты,
Однакожь ты рожа.

24. Бери Петре на розумъ,
Не сватай таку,
Що не мае сердця, а
Тôлько кабзу одну.

25. Ой казала менѣ мати
Тай приказовала,

Щобъ я хлопцѣвъ у садочокъ
Не принаджувала,
Ой мамо, мамо! не принаджувала.

Г.

Що менѣ суджено?

1. По-надъ гору высокою,
Голубы лѣтаютъ,
И гаразду не зазнаешь —
Лѣта ся минаютъ.

2. Добре тобѣ твоя мати,
Добре говорила:
Не вдавайся зъ тымъ гультаемъ,
Бо будешь тужила.

3. Судженого и конемъ не объѣдешь.

4. Любитися чорнобривѣ,
Любитись будете,
Та никто васъ не розлучитъ,
Хиба ажь помрете.

5. Два голубцѣ сидятъ въ купцѣ,
А третый бокуе,
Либонь вы ся розбйдете —
Сердце мое чуе.

6. Часомъ съ квасомъ,
Порою водою.

7. Усъ балабоньскій,
Чупрына черкеска;
Не уважай мосьцѣ- панно,
Що фортуна кепска.

8. Стратилась ты вѣкъ свôй марне,
Та и свою долю,
Зôстанешь ся нещастлива,
Якъ былина въ полю.

9. Ты гарна и безъ облуды,
За тое ти добре буде.

10. Не плачь, не плачь, дѣвчинонько,
Добре тобѣ буде,
Умыешь ся слезоньками,
Якъ воды не буде.

11. Якъ не давъ Богъ щастя зъ малку,
То не буде и до останку.

12. Майне щастье въ твою душу,
Мовь блыскавка въ хмару,
Тай зновъ згине твоя доля,
Недолѣ пôдъ пару.

13. И бровы шнурочкомъ, и очи якъ зорѣ,
Та съ тыми бровами, та съ тыми очами,
Съ бѣленькимъ личкомъ, съ густыми косами,
Судилось ти жити у тякжому горю.

14. Кажутъ люде, що судъ буде,
А суду не буде,
Чіи сердця случили ся,
Не розлучатъ люде.

15. Ты не вмѣла чарувати,
Ани твоя мати —
Яка доля ти суджена,
Таку будешь мати.

16. Гень! предъ тобою прекрасный гай,
Цвѣты и воня и спѣвы— самъ рай,
Зъ цвѣтки на цвѣтку пчо́лка лѣтае,
Розкошѣ милой скро́зь уживае,
Пчо́лка се ты дѣвчинонько красна,
Гай же, твоя се доля прещастна!

17. Жаль ми, жаль твоей уроды,
За нелюбомъ марно вянешь,
Ой не разъ зъ туги заплачешь,
Сли на щастье другихъ глянешь.

18. Твое щастье таке. якъ тои курки,
Що качата водитъ.

19. Два лебедѣ на той водѣ,
Обыдва бѣленькій.
Ой будете сердця въ парѣ,
Хоть ще молоденьки.

20. Ты свою долю у недѣлю проснѣдала,
А въ пятницю проспѣвала.

21. Бѣда тутка, бѣда всюда,
Отъ бѣды не утечешь —
Мине лѣто, мине осѣнь,
Житя свое проклинешь.

22. Менше думай ты о собѣ,
Менше про красу,
Разъ лишь сердце весну мае,
И любовъ одну.

23. Що чекае тебе люба?
То що всѣхъ!

24. Прійде царевичъ красный якъ солнце,
Въ золотой збруи —
И поклонится и приголубитъ —
Но лишень во снѣ!

25. Не пытайся ты за долю,
Лучше ю не знай;
Прійде скоро! А теперки —
Надѣйсь и думай!

Д.

Щобъ мавъ мой милый менѣ вповѣсти

1. Ой зацвило зѣлье бѣле,
Зацвило зелене,

Та скажи ми любко мила,
Чи пôйдешь за мене?

2. Стоитъ явôръ надъ водою,
Въ воду похилився.
Якъ съ тобою не оженюсь,
Не буду женився.

3. „Охъ!“ не люби двохъ.

4. Въ тебе тôлько уцтивости,
Що въ каменю воды;
Шкода твоей дѣвчинонько.
Краснои уроды.

5. Чогожь ми ся зажурили,
Скажи менѣ моя мила?
Не велика сердцю туга,
Не будешь ты — буде друга.

6. Ты гадаешь дѣвчинонько,
Що я тебе люблю,
А я тебе дѣвчинонько,
Словами голубю.

7. Присягалась що мя любишь,
А я придивився,
Якъ не одинъ цѣлуваль тя,
Не одинь туливъ ся,

8. Ой ты мила моя любко,
Не тужи за мною,
Якъ повернусь зъ чужиноньки,
Ожепюсь съ тобою.

9. Любко-жь моя солоденька,
Буду тя любити,
Бо вже кажутъ отецъ, мати,
До тебе ходити.

10. Посѣявъ я пшениченьку
Рѣдонько, рѣдонько,
Прійдесь душу загубити,
За тобовъ рыбонько.

11. Не давай ся дѣвчинонько
Никому зводити,
Поки мене поки тебе,
Будемъ ся любити.

12. Зеленая лѣщинонька,
Но ся пропалила,
Наша любовь не загасла,
Лишь ся притаила.

13. Та най нашѝ вороженьки
Пропадутъ до ляха,
А мы собѣ любко мила
Любѣмся зъ тиха.

14. Ой дѣвчино, дѣвчинонько.
Я съ тобовъ кохався,
А ты менѣ ôтповѣла,
Я не сподѣвався

15. Чи ты мене перепилко,
Чимъ очаровала,
Що ты мои тужнѝ гадки,
Для тебе сховала ?

16. Ты дѣвчино хорошая,
Скажи що думаешь.
За тобою пропадаю,
Ты щастя дознаешь.

17. Ой зацвила пшениченька,
Отъ луга до луга,
Не знаешь ты моя мила,
Яка менѣ туга.

18. Дѣвчинонько переберонько,
Тожь перебираешь,
Всѣ соколы женешь въ поле,
Свого не пускаешь.

19. Чорна хмара заступае,
Горы не видати,
Будешь мене моя любко,
Не разъ споминати.

20. Плыве човенъ воды повенъ,
Тай ся розлывае,
Кождый бѣдный, нещастливый,
Котрый ся кохае.

21. Чогожь ты ся зажурила?
Скажи менѣ моя мила,
Не задавай сердцю туги,
Не будешь ты, буде друга.

22. Кобъ ты мала чорни бровы,
Тобымъ дуже тя любивъ,

Кобы волы и коровы —
Съ тобовъ бымъ ся оженивъ.

23. Ой дѣвчино рыбчино:
Не жартуй!
Пригорнися до мене:
Поцѣлюй!

24. Очи твои темнѣ
Умъ мѣй затемнили,
Уста рожевіи
Кровь ми источили,
Рученьки дрѣбненькѣ
Сердце изломили.

25. Разъ прекрасна Ѳеодора
Моего не бѣйся взора!
Я давно, давно тебе,
Люблю бѣльше якъ себе.
Я въ чужихъ земляхъ буваю
И красавиць тамъ видаю,
Но милую ѣттаку,
Въ цѣлѣмъ свѣтѣ не найду.
Пригорнись скажи словечко,
Успокѣй мене сердечко,
Безъ тебе мы не милый свѣтъ,
Любишь мене, или нѣтъ?..

Е.

Чи ôтдамся?

1. Ой летѣли два голубы,
   Обыдва бѣленькі,
   Поберетесь, поберетесь,
   Хоть ще молоденькі,

2. Ôтдашь ся не такъ за старого,
   Якъ давного.

3. Не всѣ тоти сады родятъ,
   Що ся розцвитаютъ,
   Не всѣ тоти поберутъ ся,
   Котрі ся кохаютъ,

4. За гарного пôйдешь,
   Гарне лихо буде!

5. Та не сумуй дѣвча гарне,
   Не вздыхай до него,
   Бо ворожка тобѣ каже,
   Що ничого зъ того.

6. Найде ся купецъ,
   На дѣравый горнецъ.

7. Солнце грѣе, вѣтеръ вѣе,
   Вербами хитае —
   Не женитъ ся чорнобривый,
   На тебе чекае.

8. Щось не довольна однымъ,
Такъ розбйдешся и съ нимъ,
9. Ой дѣвчино, калинонько
Ще не бтдавайся,
Молоденька-сь, уродлива,
Свободно кохайся.
10. Тогды лыка дри,
Коли ся друтъ,
Тогды за мужь иди —
Коли тя берутъ.
11. Кожда птиця
Знайде свого Гриця!
12. Союзъ котрый онъ обѣцявъ,
Лише бтвѣвся не пропавъ —
13. Кто два заяцѣ гонитъ,
Жадного не здогонитъ.
14. Поти те бтдашся,
Поки не осудятъ.
15. Нашій чимъ борше ручникбвъ,
Та сподѣвайся старостбвъ.
16. Смеречина похилилась,
Тай до землѣ впала,
Котра собѣ ворожила,
Та ся не бтдала.
17. Якъ съ лихимъ квасомъ,
То лучше съ водою,
Абы не съ бѣдою!

18. Нехай ино сорока еще побѣлѣе!

19. Ось така судьбы есть воля:
Съ нимъ твоя звяже ся доля.

20. Ой дерево се ще росте,
Гень, где зеленый гай,
Що на лопату-сь выструже,
Тобѣ пôдъ коровай.

21. Не спѣши ся,
Еще часъ,
Ще затужишь
Ты не разъ.

22. Ой не три дни, три недѣли
Ще минутъ,
Якъ тебе за миленького
Ôтдадутъ.

23. Чи то щастье есть таке,
Що попытуишь ся все?

24. Пôйдешь за мужь, мила, не журись,
Лишь перебирати ôтъучись!

25. Не кождый цвѣтъ
Плода несе,
Не кожде дѣвча
За мужъ иде.

ЖС.

Що маю дѣяти?

1. Кохайте ся чорнобривѣ,
   Та не съ школярами,
   Бо школярѣ пустѣ хлопцѣ,
   Робятъ лихо съ вами.

2. Нещастливе закоханье,
   Треба занехати;
   Любилась го, кохалась го,
   Треба перестати.

3. Не будь така вѣтрениця,
   Надъ собою роздумай,
   Щобъ ся колись не спѣткнути,
   Передъ себе спозирай!

4. Не плачъ, не плачъ дѣвчинонько,
   Не плачъ не журися,
   За твоего миленького,
   Богу помолися.

5. Поцѣлюй его сегодня,
   А ѣнъ тебе завтра.

6. Не належитъ ты лохнути,
   За тымъ стародуромъ,
   Жити съ нимъ, то лучше бути
   За чернечимъ муромъ.

7. Твоя мати ворожбитка,
   Такъ ти ворожила:

Не пропадай за невѣрнымъ,
Бо будешь тужила.

8. Не давай сердцю волѣ!

9. Гей, бо́йся Бога! стережись
Вѣнчатися съ такимъ,
Бо доля го́ркая колись
Тя ожидае съ нимъ.

10. Якъ не любишь,
Не цѣлюй!

11. Спѣвай, спѣвай дѣвчинонько,
Легше сердцю буде,
Най ся смутятъ вороженьки,
Завидуютъ люди.

12. Тобѣ мати ворожила,
Воскомъ у коморѣ,
Не кохайся моя доню,
Бо коханье—горе?

13. Не ходи, не дури,
Добрыхъ людей не зводи,
Коли любишь всѣмъ скажи,
А не любишь, загрози.

14. Хочешь кохати, кохай одного,
Бо двохъ для тебе то вже за много.

15. Тече вода рѣченьками,
Плаче мила слезоньками;

Тихо мила не журися,
Тôлько Богу помолися.

16. Не сѣявши, не оравши,
Не буде родити,
Не дай хлопцю принадочки,
Не буде ходити.

17. Не впадайся такъ дуже на красу свою,
Бо сутъ еще краснѣйшѝ.

18. Ой не треба моя доню
Сѣти закладати,
Бо тя хлопцѣ и безъ того
Мусять коньче взяти.

19. Ой не чаруй хлопцѣвъ,
Своими очима.

20. Мыслями своими
Ты гдесь надъ звѣздами;
Лучше ходи по землѣ,
Та май дѣло съ нами.

21. Научися шити, прясти,
При кухнѣ стояти,
Се здоровше есть для тебе,
Нѣжь романъ читати.

22. О! стережися нынѣ любити,
А завтра смѣятись съ любви;
Краса твоя зникне, сердце звяне,
Лишь старбсть останесь втóгды.

23. Було скорше ся пытати,
Не теперь по всему,
Думай, гадай ты якъ хочешь —
Не зарадишь злому.

24. Добре радити розумному,
Що робити мае;
Радити влюбленому,
Ничь не помагае.

25. Покинь вже думати и вздыхати,
То хлѣба не дасть —
Часъ на твои лѣта розумъ мати,
Съ нимъ лишь буде гараздъ.

3.

Съ чимъ крыюсь?

1. Тамъ калина коло млына,
Червоно зацвила,
Ты дѣвчино за козакомъ
На смерть затужила.

2. Не журись ще цвѣтко мила,
Та не лдей такъ тайныхъ слезъ,
Веселися доки сила,
Доки цвѣтъ твой ще не щезъ.

3. Ходжу, нуджу, руки ломлю,
Вздыхаю до неба;
Съ тяжкимъ жалемъ промавляю:
Мужа менѣ треба.

4. Любилися, кохалися,
А мати не знала,
А теперка розбйшлися,
Якъ чорна хмара.

5. Не крыйся любовью,
Не грѣхъ то любовь,
А козакъ гарный,
Подружится съ тобовъ.

6. Ой знаю, знаю кого кохаю,
Тблько не знаю, съ кимъ жити маю.

7. Я такого мужа хочу,
Щобы мене слухавъ,
Чужихъ жѣнокъ не любивъ,
Табаки не нюхавъ.

8. На улицѣ не була,
Конопельки терла,
Не бачила жениха,
Трохи що не вмерла.

9. Ой выйду я на улицю,
Та махну рукою,
Наверниса козаченьку,
Згину за тобою.

10. Якъ прійдутъ, скажу я посламъ :
Витайте всѣ, я рада вамъ!

11. Тече рѣчка невеличка,
Пôйду перескочу,
Выдай мене моя мати,
За кого я хочу.

12. Я не вмѣю зарядити,
Господарувати;
Але вмѣю полюбити,
Та поцѣлювати.

13. Не дай мене моя мати,
Не дай за старого,
Бо я уже полюбила,
Хлопця молодого.

14. Тече вода зъ-пôдъ города,
Тече вода зимна,
Полюбивъ мя хлопецъ гарный,
Я тому невинна.

15. Дай но Боже дочекати,
Недѣлоньки рана,
Я вже маю таке зѣлье,
Що пôйду за пана,

16. Коло млына яворина,
Коло млына кладка,
Я съ нелюбомъ говорила,
А о милôмъ гадка.

17. Та мôй мачокъ на городѣ,
Зацвивъ по волоски,

Та я того хлопця люблю,
Що збыточный трошки.

18. Хоть хлѣба ни куса,
Абы безъ вуса! (абы пôпъ).

19. Ой у саду, у садочку,
Барвѣнокъ ся стелитъ,
Бѣднажь моя головонько,
Мôй милый ся женитъ.

20. Хоть ледачій,
Абы ковнѣръ стоячій!

21. Ходилась до шкôлъ,
Числити не вмѣешь,
Лѣта не додаешь,
Тôлько оттягаешь.

22. Косы твои̂ довги̂, красни̂, рôвни̂,
Зъ далекихъ краѣвъ,
Кождый мудрый чоловѣкъ,
Тымъ бы ся не крывъ!

23. Ты ся крыешь моя мила,
Твоими слезами,
Предъ людьми ся усмѣхаешь
Блѣдыми устами.

24. Настала вже для тебе красна весна,
Перва любовь;
Твое щастье теперь крыешь навѣть
Передъ собовъ.

25. Но прійде время, коли заголоситъ:
„Люблю его!
Благословѣтъ отче, мати!
Мене и его“!

26. Крыйсь, не крыйся всегда видно
Журбу тяжку,
Що твôй милый вже не вернесь
Въ отсѣмъ житю.

И.

Якои спѣваю?

1. Менѣ люде завидуютъ,
Що я си спѣваю,
Я на сердцю тугу маю,
Тай си розбиваю.

2. Скажѣтъ зôрки, скажѣтъ ясни̂,
Где ôнъ пробуває:
Сердце хоче вѣсть подати,
А куда? — не знае!

3. И не быйте мене,
И не лайте мене;
Коли я вамъ надоѣла,
То ôтдайте мене.

4. Кажутъ люде, щомъ щастлива,
Я зъ того смѣюся;
Бо не знаютъ якъ я часто
Слезами залився.

5. Ой часъ мати жито жати,
Колосъ похилився,
Ой часъ мене за мужъ дати,
Голосъ отмѣнився.

6. Мене мати породила,
Въ святую недѣлю,
Дала менѣ лиху долю,
Где я ю подѣю?

7. Ой заросли тіи стежки
Мохомъ та травою.
Гдемъ ходила, говорила
Серденько съ тобою.

8. Ой кувала зазуленька
У гаю, у гаю,
Приѣдь, приѣдь мой миленькій,
Бо зъ туги вмираю.

9. Ой вже менѣ не ходити
Куда я ходила,
Та вже менѣ не любити,
Кого я любила.
Ой вже менѣ не ходити
Зеленымъ потокомъ,

Та вже менѣ не любити
Козака пôдъ бокомъ.

10. Не пôйду я за нелюба,
Не хочу я мамо,
Ручниками, що придбалась,
Спусти мене въ яму;
Нехай попы заспѣваютъ,
А дружки поплачутъ,
Лекше менѣ въ трумнѣ лежать,
Якъ его побачить.

11. Ой тамъ въ поли двѣ тополѣ,
Трета зелененька,
Не буду ся ôтдавати,
Бомъ ще молоденька.

12. Ой годину я спѣваю,
А годину плачу,
Та що тебе мôй миленькій,
Такъ давно не бачу.

13. Та кого я вѣрно люблю,
Того не видати,
А кого я ненавиджу,
Той лѣзе до хаты.

14. Стоитъ сумна березонька,
Та на кôнци зруба,
Ой якъ тяжко моя мати,
Любити нелюба.

15. Приснивъ ми ся сонъ дивненькій,
Що приѣхавъ мôй миленькій,
А я встала засвѣтила,
Ой не той-то, щомъ любила.

16. Безъ милого долѣ нема,
Нема и покою,
Безъ милого солнце свѣтитъ,
Якъ ворогъ смѣется,
Безъ милого скрôзь могила,
И серденько бьется.

17. Ой у гаю зѣлье цвите,
И вяне у гаю;
Маю батька, маю неньку,
А долѣ не маю.

18. Ой выйду я на горбочокъ
Тяженько заплачу,
Вжежь я тебе мôй миленькій
Бôльше не побачу.

19. Не знаете мамуненько,
Що то жаль тяженькій,
Якъ полюбитъ, а покине,
Козакъ молоденькій.

20. Судивъ менѣ Господь того,
Когомъ не знала,
Зъ великого перебору,
Щомъ перебирала.

21. Кобы менѣ мамо намисто,
То пôйшлабъ я завтра на мѣсто,
А на мѣстѣ мамо, на мѣстѣ,
Тамъ музыка грае троисто,
Та дѣвчата съ молодцями,
Кохаются мамо, мамо!
Безталанна я:

22. Не для пса ковбаса,
Не для кôтки сало,
А такихъ драντюхôвъ,
На свѣтѣ не мало.

23. И широкую долину,
И высокую могилу,
И вечерную годину,
И що снилось, говорилось
Не забуду я. —
Та що зъ того? не побрались,
Розôйшлися мовъ не знались,
А тымчасомъ дорогіи —
Лѣта нашî молодіи —
Марно пронеслись.

24. Ой пôйду я та берегомъ — лугомъ,
Зострѣнусь съ несуженымъ другомъ,
Здоровъ, здоровъ несуженый друже!
Любилися мы съ тобою дуже;
Любилися, та не побралися,
Тôлько жалю сердцю набралися.

25. Спѣвала-бъ я —
Та позѣваю,
Любила-бъ ся я —
Та съ кимъ, не маю.

К.

Чи любитъ она мене?

1. Ой тамъ въ лѣсѣ, на орѣсѣ,
Сорока скрегоче,
Дѣвчина мя покинула,
Любити не хоче,
2. Ой нависли чорнѝ хмары,
Нависли, нависли,
Не зо̀йдешь ми мо̀й миленькій,
Николи изъ мысли.
3. Летитъ, летитъ, галка краче,
А дѣвчина плаче,
Нема въ мене ро̀дненького,
То̀лько ты козаче.
4. Снуешь ся ей предъ очи,
Якъ въ день такъ въ ночи!
5. Тече рѣчка невеличка,
Ко̀нь не хоче пити.
Приступило до дѣвчины,
Не хоче любити.

6. Ажь якъ ми ся очи замкнутъ,
Сердце ледомъ стане,
Тогды любовъ въ гробѣ зложать.
Пѣдъ каменемъ звяне.

7. Ты думаешь, що я тебе люблю,
А я тебе словами голублю.

8. И не ходи по полю,
И не топчи куколю,
И не липай очима,
Я не твоя дѣвчина.

9. Она тебе любитъ,
За тобовъ вмирае,
Она тебе лишь одного,
На свѣтѣ кохае.

10. Ой зазуле сизокрыла!
Закуйми сумненько,
Бо вже давно твоя мила,
Продала серденько.

11. Она тобѣ разъ казала,
Що буде любити,
А теперка вже гадае,
Якъ слово зломити.

12. Отъ мене отклонися,
И не тѣлько на явѣ,
И во снѣ не снися!

13. Плыве рыбка, плыве рыбка
Чистою водою,

О мôй милый солоденькій,
Згину за тобою,

14. Чи видишь ты мой миленькій,
Камѣнь надъ водовъ,
Коли камѣнь той поплыне.
Тогды буду твоевъ,

15. Тобѣ за невъ сердце ся крае,
Она за тебе й не згадае.

16. Ой убита дороженька,
Въ городъ по натину,
Ой такъ тебе сердце люблю
Якъ мати дитину.

17. Высхну отъ жалю, и выплачу очи
Не збуду туги ни въ день, ни вь ночи,
О тобѣ мышлю, и не забуду,
Щиро тя люблю, и любити буду.

18. Бодай тебе, бодай мене,
Бодай насъ обое,
На що-жь мы ся полюбили,
На нещастье свое.
Та хоть я тя вѣрне люблю,
И мати радненька,
Не хоче мя отець дати,
Бомъ ще молоденька.

19. Где-тамъ любитъ ! лишь жартуе,
Жартомъ, смѣхомъ кине;

Не одинъ за невъ сумуе,
Марне въ горю гине.

20. На тое ось такій отвѣтъ:
Очамъ еи одинъ ты свѣтъ:
Тебе якъ бачитъ, сердце скаче,
А якъ безъ тебе гôрко плаче.

21. Любитъ свого песика,
Любитъ свои брошки,
Любитъ красни̂ кульчики,
Тебе по трошки.

22. Зеленѣеся калина,
Въ зеленому гаѣ,
Заплакавъ хлопчина—
Дружины не мае;
А тіи молодіи,
Весели̂ лѣта,
Якъ цвѣтки съ водою.
Плывутъ зъ сего свѣта.

23. Що то зъ того, що тя любитъ
Твоя милесенька,
Не для тебе она буде
Жѣнка гарнесенька.

24. Ты слѣпый и кривый,
Ще до того лисый,
А смѣшный
И дурный,
На любоньку ласый!

25. Чого тобѣ захотѣлось,
Любочки?
Лишися ты при першой милôй:
Фляшочки!

Л.

Яка она?

1. Кракала ворона,
Якъ въ горѣ летѣла;
Якъ долѣ летѣла.
И крила спустила.
2. Надыбавъ свôй свого,
Одно ледаче, друге до ничого.
3. Онъ гадавъ що мѣдъ збирае,
Пôзнавшись съ тобовъ,
Однакъ грубо-сь ошукавъ,
Бо полинъ знайшовъ.
4. Якъ та пташка щебетлива,
Якъ та цвѣтка уродлива.
5. Чорнй очи принаду дали,
Душу и тѣло съ житьемъ взяли.
6. Твоя мила чорнобрыва,
На таночку стала,
Не одному молодцеви,
До сердця припала.

7. Хоть рыба и погана,
Та ей доля кохана !

8. Въ неи очи чорненькіи,
Якъ теренъ садженый.
А бровоньки такі красні,
Якъ шнурокъ плетеный.

9. То непевна, та хитра пташка.

10. Не вѣръ пустымъ словамъ
Своеи дѣвчины,
Бо она съ пустою
Такой и згине.

11. Хоть она ся гонору,
Такой никто не шануе.

12. Гарна, но не господарна.

13. Якъ погляне на молодця,
То въ немъ сердце млѣе,

14. Лице у неи, якъ солнечко ранкомъ ; а очи якъ зо́роньки передъ досвѣтомъ : голосочокъ якъ звоночокъ, а ноги — вѣтрецъ легонькій ; а руки — снѣжокъ бѣленькій, а сама якъ... якъ гарна ланя.

15. Горда душа во убого́мъ тѣлѣ.

16. Тамъ-то врода, тамъ-то сила,
Тамъ-то хо́дъ тихенькій,

Тамъ-то личко, якъ яблочко,
Якъ мѣдъ солоденкій.

17. Гдесь далеко вѣрнй и хорошй
Дотримуютъ слова,
А тебе она за три гроши
Продати готова.

18. Ни до людей, ни до Бога,

19. Въ неи очи чорненькіи,
Якъ теренъ на галузѣ.
Личко таке румяненьке,
Якъ калина въ лузѣ.

20. Якъ побачитъ хлопця,
За нимъ и шалѣе;
А прійде любити,
Любити не вмѣе.

21. Якъ небо ясна,
Якъ цвѣтка красна —
Твоя доля щастна.

22. Ой ставъ зажурився,
Та на гуску подивився.
Така була моя мила,
Якъ та гуска чорнобрива.

23. Волосьe зъ мѣста,
Зубы ôтъ дентиста,
Румянцѣ зô Львова,
Поважна якъ корова.

24. Якъ птичка гожа,
Румяна якъ рожа,

Сердечна и мила
Свѣтъ твôй украсила.

25. Не журись що не богата,
Сердце молоде ;
Твоя мила хоть убога,
Буде щастье твое.

М.

Якій я?

1. Подивись у воду, на свою уроду.

2. Ой зацвила бучина,
Зелена лѣщина,
Выбила тя зъ розумоньку,
Молода дѣвчина.

3. Зъ тебе баламутъ зô свѣта,
Кожду обдурити знаешь ;
Лишь теряешь свои лѣта,
Бо си бѣду напытаешь.

4. Богомъ ся свѣдчитъ, а чортови
душу запродавъ

5. Ой кину я галузину,
На тихую воду,
На ничо ся не надивлю,
Но на мою вроду.

6. Правда давно вже згорѣла,
Котра-бъ тебе ще терпѣла,

7. Отечество на языцѣ, а въ сердцю облуда..

8. Божевôльный Марку,
Ходишь по ярмарку,
Ни купуешь, ни торгуешь,
Лише робишь сварку.

8. Ой ты хлопче не нарокомъ,
Коло дѣвчатъ трешь ся бокомъ.

10. Або мене якій убье,
Або я якого,
А до своей дѣвчиноньки,
Не пущу никого.

11. Честному всюда честь,
Хочь и пôдъ лавою.

12. Глянь на себе
Буде съ тебе.

13. Ой любивъ я дѣвчатъ сорокъ,
А молодиць триста.
Еще въ Бозѣ есть надѣя,
Душа моя чиста.

14. Ой горѣвку пивъ-бымъ, пивъ-бымъ,
Люлечку куривъ-бымъ,
А дѣвчину молоденьку,
За руки водивъ-бымъ.

15. Соломянный парубокъ, а золоте
дѣвча хоче брати.

16. Лихій уродився, лихій и згинешъ!

17. Ой на горѣ монастырь,
На долѣ дзвôнниця,
Ой тамъ бы я чернцемъ бувъ,
Кобы молодиця.

18. „Цыгане, якои ты вѣры?„ — „„А
тобѣ якои треба““

19. У тебе страхъ ѣдкій языкъ,
Надъ все ти милый добрый лыкъ,
Ни любишь працѣ, ни ладу,
Злу ворожу ты судьбу.

20. Щастливый! годѣ вже журитись,
У тебе мае розмножитись
Велике славне майно;
Далеко будешь пановати,
По всѣхъ краяхъ вояжовати,
И скрôзь ты щастье суджено.

21. Ось бѣда оттака:
Полюбила козака,
Та рудого, та старого,
Лиха доля така.

22. Не журись! выростешь,
И розумъ ще буде:
Якъ посивѣе твôй волосъ,
Будутъ зъ тебе люде.

23. Вѣтеръ вѣе въ право, въ лѣво,
То сюда, то туда,
Не статочна, якъ той вѣтеръ,
Есть твоя душа.

24. Добрый зъ тебе молодецъ,
Вѣрный своей любцѣ,
Добре сѣсти въ потемку,
Съ тобою у купцѣ,

25. Не уречешь ты дѣвчину,
Своею красою.

Н.

Яка моя доля?

1. Есть на свѣтѣ доля,
А кто еи знае?
Есть на свѣтѣ воля,
А кто еи мае?

2. Разъ на вѣку спо̂ткнешь ся,
Тай то люди побачуть,

3. Колись и въ твое о̂конце,
Засвѣтитъ солнце.

4. Не хилися явороньку,
Ще ты зелененькій,

Не журися козаченьку,
Ще ты молоденькій.

5. Лиху долю ни продати,
Ани промѣняти,
Всюда люди лихо знаютъ,
Не хотятъ куповати.

6. И горе тобѣ, и добре тобѣ,
И бютъ тебе и правда твоя.

7. Бѣда твоя вмерла,
Нѣмъ очи продерла.
Щобъ тебе побачитъ!

8. Ой ты сыну Украины,
Ты рѡдный козаче,
Чого твое ясне око,
Такъ сумненько плаче?
Плаче оно, плаче оно,
И буде плакати,
Оно буде на дѣвчата,
Въ вѣки нарѣкати.

9. Летитъ воронъ чорнокрылый,
За нимъ за гудѣло,
Щастье твое, гаразд милый,
На вѣки знидѣло.

10. Грай, грай, выбирай,
Та подиблешь земскій рай.

11. Богатого и серпъ голитъ,
А тебе и бритва не схоче.

12. Щастливый ты брате, —
За тебе усюды,
Де дѣвча у дома,
Клопочутъ ся люди.

13. Та вже що буде, то буде,
А буде се, що Богъ судитъ,
Усѣ ту въ клопотахъ сутъ люде,
Та ктобы всѣмъ ся ще журивъ.

14. Женится кохавшись,
Не тобѣ козаче,
Оженись хоть сто разъ,
Доля не заскаче.

15. Лѣтавъ орелъ дубровою,
Быстре око въ солнце гнавъ,
Гнавъ за свѣтомъ, за правдою.
Глянувъ ще разъ — тай упавъ.

16. На Бога надѣя: ѳнъ не безъ милованя, а козакъ не безъ щастя.

17. До твоего берега ничого доброго не приплыне.

18. Въ чѣпцы уродився, а на посторонку згине.

19. Въ нужденнѳмъ нашѳмъ ту житю,
Никто не нажіесь раю;
И ты за нимъ не пропадай,
Якъ Богъ дасть, радо и пріймай.

20. Судьбы такая ось естъ воля:
Тобѣ гôрка припала доля!
Если же будешь честно жити,
То дасть ся Богъ ще упросити.

21. Твоя доля оттака,
Якъ былинка въ полѣ:
Що пригрѣе троха солнце,
Скропитъ дощъ до волѣ,
Ты затужишь, та заплачешь
Троха посумуешь,
Засмѣешся, звеселишься,
И троха потанцюешь.

22. Тѝ надѣи, що плекаешь
Вѣтеръ рознесе,
Тіи чувства взнеслѝ, краснѝ
Свѣтъ сей прожене.

23. Будешь ѣсти, будешь пити,
Коли буде що,
Отъ сказала я про долю
Твою уже все.

24. Не будешь терпѣти много,
Бось слабый,
А зазнаешь много щастя,
Бось дурный.

25. Твоя доленька двоякимъ
Буде ити шляхомъ,
Во снѣ будешь великимъ паномъ,
На явѣ драптюхомъ.

О.

Щобъ мала моя мила менѣ сказати?

1. Отверниже гарный хлопче,
Твои гарнѝ очи,
Вѣчно въ нихъ бымъ ся дивила,
Кобы не уречи.

2. Не журися мо̀й миленькій,
Якось тото буде,
Хоть якій мя поцѣлуе,
Ще и тобѣ буде.

3. Баламуте сего свѣта,
Баламутишь мои лѣта,
Хочешь мене розкохати,
А потому перестати.

4. На щожь мене зачѐпаешь,
Коли собѣ другу маешь,
Я не можу такъ якъ ты,
По двохъ разомъ любити.

5. Люби мене гарный хлопче,
Хоть я не величка,
Буду тобѣ щебетати,
Якъ перепеличка.

6. Не розпускай голосоньку,
Якъ той орелъ крыла,
Знаю тое, знаю добре,
Щомъ тобѣ не мила.

7. Ой богачу, богачику,
Въ ласку ти не стою,
Маю я ще такихъ бôльше,
Що гинуть за мною.

8. Кричи, гучи, якъ самъ знаешь,
Вже ты мене не пôймаешь,
Колись хотѣвъ мене мати,
Було мене шанувати.

9. Ой у саду, у садочку,
Зродила черешня,
Коли любку любишь мене,
Чому не берешь мя,

10. Ой не тупай мôй миленькій,
Не тупай ногою,
Не будешь ты менѣ мужемъ,
Я тобѣ женою.

11. Коли мене любку любишь,
Не кажи никому,
Бо то люди порозносятъ,
Якъ вѣтеръ солому.

12. Такійсь красный и моторный,
Та и красно граешь,
Тôлько ино доганочки,
Що жѣнки не маешь.

13. Ой мати не може сердцемъ згадати,
Та съ кимъ я не хочу ручники вязати,
Не хочу богацтва, не хочу грошей,
Нема вже въ мене якъ ты хорошій.

14. Ой про тебе мôй соколе,
Много нôчокъ я не спала,
А ты мене вывêзъ въ поле,
Того вжемъ-сь не сподѣвала.

15. Чи не будешь мôй миленькій,
Того жалувати,
Якъ мя схоче отецъ, мати,
За инного дати.

16. Барвѣночку зелененькій,
Стелися низенько,
А ты милый чорнобривый.
Присунь ся близенько.

17. Вороги тяженькî намъ на перешкодѣ,
Намъ бôльше на свѣтѣ любитися годѣ.

18. Богдай тебе мôй миленькій.
Съ твоею красою,
Про тебе мя бтдивали,
Три разы водою.

19. Богдайже тя Господь скаравъ,
Та за тую тугу,
Я гадала, що мя любишь,
А ты любишь другу.

20. Богдай тебе мôй миленькій,
Спаливъ снôгъ бѣленькій,
Зчаровавъ-есь мою душу,
Мôй чорнобривенькій.

21. Хочешь щобымъ тя любила,
Мôй ты козаче,

Якъ засхне тобѣ пôдъ носомъ,
Тогды небораче!

22. Не нудь мене пôйди спати,
То сказати маю,
Бо якъ лишь тебе обачу,
Заразъ позѣваю.

23. Немала баба клопоту,
Купила порося,
Немаламъ обожателя
Найшламъ си дивака.

24. Люблю тебе, але доки,
Сама я не знаю,
Доки трафится краснѣйшій,
Такъ довго кохаю.

25. Не пытайся, не учуешь
Того, чого хочешь,
Дармо собѣ лишь головку
Свою такъ клопочешь.

II.

Чи оженюсь?

1. Коло млына два яворы,
Третый похилився,
Якъ не возьмешь, котру любишь,
Не будешь женився.

2. Треба довго калатати,
Щобы яку ошукати.

3. Яку ему кару дати?
Оженити его то ôнъ буде знати.

4. Кождои твары по парѣ — тай
и ты боже сотворѣнье.

5. Не теперь по грыбы ходити,
Въ осени, якъ будутъ родити.

6. Оженися, не журися,
Пôйде ти рукою.
Жѣнка пôйде за борщемъ,
А ты за мукою.

7. Ни продати, ни промѣняти,
Лучше буде и не брати.

8. Купити не купити —
Торговати можна.

9. Хоть безъ зубôвъ, и однôмъ оку,
Абы сего року!

10. Одну жѣнку дôстанешь ôтъ Бога,
другу ôтъ людей а трету ôтъ чорта.

11. Такъ ты жѣнка потрѣбна, якъ лысому гребѣнь, слѣпому зеркало,
глухому музыка.

12. Сотню котикôвъ тобѣ припаде,
За то, щось много провинивъ,
Ажь бридка, гидка на тя засяде,
И ты ю будешь страхъ любивъ,

13. Оженися гарный хлопче,
Оженися небоже,
Бо вже тобѣ зъ молодцями,
Ходити не гоже.

14. Кто въ жѣнцѣ шукае худобы та вроды
А душу и розумъ, за лишне
Не бачите въ свѣтѣ тому щастя
зъ роду,
Онъ жонатый буде; горкій сирота.

15. На що тобѣ женитися,
На що тобѣ братись,
Будутъ зъ тебе молодого.
Козаки смѣятись.

16. И голова посивѣе, якъ будешь
перебирати дѣвчатами.

17. Не жинився, — не журився,
Оженишь ся, — зажуришь ся.

18. Не спѣвае доля, нехай же не
плаче,
Не цурайся жены, любый мой
козаче.

19. Хоть нема що ѣсти.
Абы коло кого сѣсти.

20. Уважайте-жь хлопцѣ жвавй,
Що то обычай лукавый,
Волю свою запродати,
Цѣлый вѣкъ недолю мати.

21. Красный ты ! не найдесь красшій
И межь цыганами,
Та найдешь си ще краснѣйшу
Помѣжь дѣвчатами.

22. Ще чого не стало —
Женитися хоче.
Самъ съ бѣдовъ не дасть си рады,
Жѣнковъ ся клопоче.

23. Помѣжь всѣми гарбузами ;
Що ще наберешь,
Притрафится тобѣ може,
Що ручникъ найдешь.

24. Лѣта мои, лѣта мои,
Лѣта-жь молоденькѣ !
Не хотятъ мене уже
Дѣвчата любенькѣ !

25. Якъ не оженишся
Съ твоею судженою,
Не будешь во вѣкъ вѣки
Жити вразъ съ женою.

Р.

Що маю чинити?

1. Оттакъ чини, якъ я чиню,
Люби дочку хотьбы чію :

Хоть попову, хоть дякову,
Хоть хорошу мужикову.

2. Проси Бога, благай Бога,
Но лише о тое,
Абы мы ся молоденькѝ,
Пôбрали обое.

3. Добудь въ самую пôвнôчь
[Рождества
Яецъ изъ ластôвочого гнѣзда,
Втогда бо въ нихъ, се маешь
[знати,
Не бѣлки—жовтки : но дукаты,

4. Мели языкомъ, коли не завôзно.

5. Не грай ся съ судьбою,
Будешь въ свѣтѣ жити,
Будешь щастливъ, якъ не будешь
Двѣ разомъ любити.

6. Терпи козакъ горе, будешь ѣсти
мѣдъ.

7. Ой Грицю, Грицю,
Не вдавайся у дурницю,
Бо дурниця тебе здрадитъ,
Що и ворожка не порадитъ.

8. Не пирожися, колись не пирôгъ !

9. Коли хочешь пріятеля позбутися,
то му пожичь грошей.

10. Ани на селѣ ани въ мѣстѣ,
Не вѣрь невѣстѣ.

11. Тобѣ тату журитися,
Сѣяти, орати,
Менѣ тату журитися,
Где дѣвчину взяти.
Тобѣ тату журитися,
Кобы добра нивка,
Менѣ тату журитися,
Кобы чорнобрывка.

12. Щобъ самому не блудити,
Примѣръ зъ другихъ си бери,
Щобы честно въ свѣтѣ жити,
Добродѣтели-сь держи.

13. Я ти поворожу, що маешь чинити:
Нагулявшись до волѣ, берися женити.

14. Никому не вѣрь,
Никто тя не здрадитъ,

15. Не пытайся моей рады,
Маешь розумъ свôй,
Устаткуйся, спамятайся,
А якъ хочь — шалѣй!

16. Хоть-бы прійшло погибати,
На своимъ поставъ,
А ажь тогда будутъ знати,
Щось ôдвагу мавъ.

17. Гуляй, гуляй козаченьку,
По за себе спозирай,
А якъ схочутъ тя пôймати,
Тогда драпака давай.

18. Тôлько и ходу,
Що зъ моста, та въ воду.

19. Клинъ клиномъ вибывай!

20. Ой не сватай Русинъ Польку,
Бо будешь бѣдити,
Будешь мусѣвъ у суботу,
Два борщѣ варити.

21. Гей я журуся,
Пôйду утоплюся —
Утоплюся нынѣ,
Въ червонѣмъ винѣ.

22. Пôйди брате у жовняры,
Капраля найди,
Щобъ давъ въ память тобѣ
зъ двайцятъ
Щиро попроси.

23. Ой пôйшовъ бы я шукати
Того, що не маю,
Треба менѣ много гроша
Где найти не знаю.

24. Крути верти,
Не утечешь,
Людей здурити,
Вже не втнешь.

25. Научися жартовати,
Уберись красненько,
А втогды иди до любой,
Забавитись гарненько.

С.

Якѝ мои тайны?

1. Надъ рѣчковъ, надъ быстрою,
Пôзнавъ я ся съ дѣвчиною
Надъ рѣчковъ зъ береженька,
Пригортавъ ю до серденька.

2. Тютюнъ ми ся розсипавъ,
Люлька ми ся збила,
Дѣвчина мя покинула —
Доле нещастлива.

3. А я гаю не рубаю,
Черезъ лѣщиноньку,
А я въ дома не ночую,
Черезъ дѣвчиноньку.

4. Сѣвъ кôсъ на покôсъ,
Тай ставъ щебетати,
Вже ôтъ року я думаю,
Где дѣвчину взяти.

5. Ей дѣвчата, молодицѣ,
Якже ми гôренько,

Загубивъ я на празднику,
Десь мое серденько.

6. Ей до гаю дорожечка,
До гаю, до гаю,
Таке маю на серденьку,
Що не вытримаю.

7. Чому коню воду не пьешь,
Чомъ на воду дуешь?
А чому ты мôй миленькій
Въ дома не ночуешь?

8. Я не знаю нещасливый,
Що маю дѣлати,
Чи ю вѣрно ще любити,
Чи вже переетати.

9. Або ты мя тато жени,
Най ся жѣнковъ тѣшу,
Або дайми посторонокъ,
Най я ся повѣшу.

10. Ой любивъ я дѣвчиноньку,
Та пôвтора року,
Ажь поки ся не дôзнали,
Вороженьки зъ боку.

11. Менѣ люди докучали,
Що люблю дѣвчину,
А я собѣ зъ тои журбы,
Закурю файчину.

А я зъ того лишь смѣюся,
Я зъ того не згину,

Бо мнѣ вôльно молодому,
Любити дѣвчину.

12. Одна мене полюбила
Пріятельство послюбила,
А потôмъ въ очи сказала,
Що николи не кохала.

13. Ей кувала зазуленька,
Та въ лѣсѣ на буцѣ,
Ôтъ милои даруночокъ,
Перстенецъ на руцѣ.

14. Жадныхъ тайнъ у тебе,
Якъ-бы книга сердце твое,
Кто тамъ хоче най читае,
Мѣстця нѣтъ на злое.

15. Пане брате товаришу,
Здрада надомною.
Вже не хоче говорити,
Дѣвчина со мною.

16. Ой думавъ я молоденькій,
Три дни и три ночи,
Чому мила другихъ любитъ,
Лишь мене не хоче.

17. Ой чія то керниченька,
Що голубъ купався,
Ой чія то мила люба,
Що я въ ней кохався?

18. Ты цѣлый тайною на свѣтѣ.

19. Я ворожка, ôтгадаю,
Тебе любку добре знаю,
Инакше думаешь, гадаешь,
Инакше говоришь, дѣлаешь.

20. Край дороги на Подôлю,
Малёванй дверцѣ,
Ой тамъ мое пане брате,
Лишилося сердце.

21. Твои тайни усѣ видно
На лици твоимъ,
Закрывай ты ихъ якъ хочешь,
Не поможешь имъ.

22. Тайны твои оттакй,
Що всѣ о нихъ знаютъ,
Знаютъ вже дѣвчата всѣ,
Зъ тебе-сь посмѣваютъ.

23. Стережися ты якъ хочешь,
Знаютъ тебе люди,
Зъ тои муки николи
Хлѣба вже не буде.

24. Зъ верха еси нѣбы добрый,
Щирый, про все дбалый,
А властиво лиха вартъ,
Бо цѣлкомъ несталый.

25. Лишь не бôйся, що я скажу
Тайну ту твою,
Що не можешь полюбити
Дѣвчину одну.

I.

Яка моя пѣсня?

1. Въ два голосы заспѣваю,
Два голосы маю.
Одинъ пущу по дубровѣ,
Другій по Дунаю.
Одинъ пущу по дубровѣ,
Дѣвчину шукати,
Другій пущу по Дунаю,
Долю ей глядати.

2. Та повѣявъ буйный вѣтеръ,
Повѣявъ, повѣявъ,
Щожь я буду безъ милои,
Въ тыхъ сторонахъ дѣявъ?
Ой повѣявъ буйный вѣтеръ,
Тай зломавъ калину,
Я не буду безъ милои
И одну годину.

3. На высокôй полонинѣ,
Зацвила могила.
Чи я умру чи повисну —
Разъ мати родила.

4. Иду въ степы, всюда видно,
Милои не бачу,
Якъ згадаю слова еи,
Ревненько заплачу.

5. Якъ щастливй тіи люди,
Коли яку журбу маютъ,
Пѣсня тисне ся имъ зъ груди,
Лекше стане, якъ спѣваютъ.

6. Ой ты сива зазуленько,
Лети пôдъ ôконце,
Привитай ми дѣвчиноньку,
Скоро зôйде солнце.
— Добре, добре козаченьку,
Я до ней полечу,
Я потѣшу твою милу,
Тай ей защебечу.

7. Вы дѣвчата чарôвницѣ,
Вы-сьте мя строили,
Вы-сьте мене мѣсто медомъ,
Зѣльемъ напоили.
Вы-сьте мене напоили,
Тай очаровали,
И такъ менѣ молодому,
Спокôй ôтобрали.

8. Лѣта мои молодіи
Лѣта молоденькй,
Чомъ вы менѣ молодому,
Таюіи гôренькй.

9. Теперь я си заспѣваю,
Коли ми ся хоче,
Коли мою головоньку,
Никто не клопоче.

10. Якъ погляну къ зорямъ, къ небу,
Радбы коньче тамки жити,
Лише одной моей любки,
Жаль ми тутки щось лишити.

11. Ой сумно, важко, на чужинѣ,
Бо щастье, рай мôй въ Украинѣ.

12. Ой бувъ я разъ на весѣлю,
Тамъ мила спѣвала,
Тамъ то она чорнымъ окомъ,
Мене вчаровала.
Ой Боже-жь мôй милостивый
Яка твоя сила,
Не буде вже така друга,
Якъ она ми мила.

13. Ой конику воронику,
Грива ти бѣленька,
Занеси мя въ полонину,
Где моя миленька.

14. Куда иду, туда иду,
Все я си спѣваю,
А якъ прійду до домоньку,
Стану и думаю.

15. Годѣ тутку чоловѣку,
Надъ собою все думати,
Бо все мрачно. Доки вѣку,
Свѣтомъ треба ся втѣшати.

16. Минула мя перша любовь,
Перше закоханье,

Лишь николи не минеся,
Тяженьке вздыханье.

17. Мыслятъ люди, мыслятъ люди,
Що я не журю ся,
А я таку журу маю,
Лишь не поддаюся.

18. Мамко моя старенькая,
Тось ся мновь журила,
Чомусь мене молодого,
Ще не оженила.

19. Ой не видко того села,
Ино видко грушу,
Тамъ то мое закоханье,
Тягне зъ мене душу.

20. Ой дѣвчино, дѣвчинонько,
Згордилась ты мною,
Прійде, прійде годинонька,
Згорджу я тобою.

21. Добре въ свѣтѣ жити,
Якъ есть за що пити,
Якъ есть где гуляти,
И въ карточки грати.

22. Такъ ми добре, якъ въ теплѣ,
На запѣчку сиджу,
Ни книжокъ, ни жадной працѣ.
Передъ собовъ не виджу.

23. Гей! гей! милый Боже,
Где ся лѣта дѣли,

Чи у землю где запались,
Чи въ водѣ-сь втопили.

24. Все на свѣтѣ есть дурниця,
Що гроша не варта,
Одно есть, що вартъ пôзнати,
Ото: повна чарка.

25. Стоитъ явôръ надъ водою,
Въ воду похилився,
На козака незгодонька,
Козакъ зажурився.

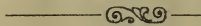

У.

Чого маю сподѣватись, тай що мя чекае?

1. Лихо люди, всюда лихо,
Нигде пригорнутись,
Куды каже, хилитъ доля,
Туда треба гнутись.

2. Богъ тобѣ дасть долю,
И въ чистôмъ полю.

3. Правда твоя и въ морю не втоне,
Щирая правда всюда кутокъ найде.

4. Перемелется лихо — добре буде.

5. Поки солнце зôйде роса очи выѣсть!

6. Бѣда куца, та горе чубате.

7. Упадешь въ гараздъ, якъ муха
въ сметану.

8. Бѣда бѣду перебуде,
Одна мине, десять буде.

9. Твое будуще, гей той садъ на цвѣты:
Цвите и пахне плодамъ не дозрѣти.

10. Якъ зазуля куе въ гаю,
То тѣшатъ ся люди,
Але тобѣ якъ закуе.
То нещастье буде.

11. Доброму добре буде!

12. Ой за тихими водами,
Сумно тай смерклося,
Ой якъ голосъ межь горами,
Щастье розбилося.

13. Ни плуга, ни ролѣ,
Выспишь ся доволѣ!

14. Половина лѣтъ минае,
Ты щастя не маешь,
Такъ то тобѣ Богъ назначивъ,
Щожь чинити маешь?

15. Будешь плавати, якъ пампухъ въ
олѣю.

16. Не разъ слёзовъ ти око блысне,
Заверне голову журба;
Не разъ ти жаль за сердце стисне,
Гôркая ти надоѣсть судьба.

17. Гôрке житье, гôрка доля,
Щожь робити? Божа воля.

18. Бѣда и по деревахъ ходитъ,
И кто еи не скоштовавъ?
Бѣда бѣду, говорятъ, родитъ,
Бѣда для насъ судьбы уставъ.

19. Я ворожка повѣдаю,
Въ житю твоимъ мовь въ тôмъ маю,
Разъ солнце, ясно, красота,
А тутъ ôтъ разу грôмъ, слота.

20. И смѣхъ, и бѣда и людемъ сором сказати.

21. Надѣятись, выглядати,
Можешь ты усего.
Но на земли тутъ не найдешь
Щастя ты своего.

22. Своей судьбѣ не втечешь,
Кидайся якъ хочешь,
И жѣночки не минешь,
Дармо ся клопочешь.

23. Що тебе тамъ ще чекае,
Що ся тутъ пытати,
Будешь ѣсти, бриндзю бити,
И пôвъ днины спати.

24. Лѣтаешь ты ôтъ квѣточка,
На квѣтокъ козаче,
Прійде зима и бодяки,
Несхочутъ тя небораче.

25. Прійде часъ и для тебе,
Про де-що пытати,
Теперь можешь ще гуляти,
Весело спѣвати.

Ф.

Якъ маю жити?

1. Уживай свѣта,
Поки служатъ лѣта.
2. Коли любишь, люби дуже,
А не любишь, — не жартуйже.
3. Якъ на тѝ тѣснѝ часы,
Богомъ вже хибань иди!
4. Людей ся пытай,
А свѝй розумъ май.
5. Слухай кождого дурня, то будешь розумный.
6. Роби добро, — не кайся.
Роби зло — сподѣвайся.
7. Щобъ часомъ дармо не блудить,
Чужого розуму пытайся.
8. Не дивись высоко
Бо запорошишь око.
9. Чому не дурѣти, коли приступае
10. Смотри кѝнця кождѝй справѣ.

11. Куда махъ, туда махъ,
Та все бѣду по зубахъ.
12. Где не перескочишь тамъ пôдлѣзь.
13. Не кличь бѣды до себе,
Она сама знайде тебе.
14. Где ѣдятъ, тамъ ся не тисни,
Где грошѣ лѣчутъ, тамъ ся
не пхай,
А где бютъ, утѣкай!
15. Треба розумъ надточити,
где сила не зможе.
16. Въ добру хвилю, чекай злои.
17. Не всякому духу вѣрь!
18. Бога не гнѣви, а чорта не дражни
19. Высоко дуже не лѣтай,
Якъ довго лѣтъ твоихъ есть май,
Пріязни людей собѣ глядай,
А свѣтъ ти буде чудный рай.
20. Май чуже лихо за ласощи,
А свое за хрѣнь.
21. Жій такъ, щобы люди
О тобѣ не знали,
22. Коли любишь, люби дуже,
А не любишь не жартуйже.
23. Иди всегда однымъ путемъ,
До цѣли дôйдешь,
Хоть и всего що бажаешь,
Не найдешь.

24. Зъ дня на день лишь жити,
Ничимъ-сь не журити,
Все когось любити,
Такъ то добре жити.

25. Безъ грѣха не можешь жити,
Бо не есь святый,
Отъ жій такъ щобъ несказали:
Чоловѣкъ пустый.

X.

Чи буду богатымъ?

1. Богатый на латы,
Та на дрѳбнй слѣзы!

2. Грошей богацько, а щастя мало.

3. Якъ богато будешь мати,
то скоро зѳстарѣешь ся.

4. На що въ море воду льяти.
Коли море повне?

5. Тобѣ и когутъ ся знесе,
Дѣтько дѣти заколише.

6. Не було зъ ткача богача,
А зъ швачки богачки,
Тай зъ тебе не буде!

7. По- що Бога ображати,
Коли у тебе и такъ дукаты.

8 Рахуй грошѣ зъ тиха,
Не зазнаешь лиха.

9. До самои смерти, вѣтеръ буде
гудѣти въ кишеняхъ.

10. Спустився дѣдъ на мѣдъ,
Тай лягъ безъ вечерѣ.

11. На що грошій,
Колись самъ хорошій.

12. Гроши твои схованѣ пѣдъ дубомъ,
а накритѣ лубомъ.

13. На що ти богацтва, высоки палаты,
Ой счастье не любитъ тамъ пробувати.

14. Доробишся, якъ сѣль на окропѣ.

15. Нема тои курочки,
Що несла золотѣ яечка.

16. Не той убогій, що мало мае,
А той убогій, що много жадае.

17. Всякого добра у тебе мае,
Всё смѣется, всё тобѣ спріяе,
Не грѣши же не сумуй,
Но що маешь, ужиткуй.

18. Велике богацтво приведе тя на бѣду.

19. Будешь въ чоботахъ ходити,
А босѣ слѣди робити.

20. Були перлы, та ся стерли,
Будутъ коралѣ, та пѣйдутъ далѣ.

21. Не той щастливъ, котрый мае
Богато гроша,

Тôлько той що все провадитъ,
Спокôйне житя.

22. Будешь посѣдати великй богацтва,
Тôлько не въ грошахъ,
Будешь богатый якъ кождый
въ смутку,
И въ всякихъ бѣдахъ.

23. Гроши, то лишень химера,
Доки суть довги,
Бо якъ тôлько що прибуде,
Заберуть жиды.

24. Що дурному по розумѣ що вѣтренникови по грошахъ?

25. А кто любитъ дѣвча вбуте,
А я любю босе,
Кто сбирае сухе листя,
Я сбираю грошѣ.

II.

Яка моя жѣнка?

1. Бачили очи що куповали.
2. Сюда туда воротами,
Твоя хата крайна,
Твою жѣнку хлопцѣ любятъ,
Алежъ бо то файна.

3. Бувъ колись орѣхъ, а теперъ
свистунъ!

4. Чіи конѣ, того бричка,
Твоя жѣнка химеричка.

5. Молодиця, якъ тихое лихо.

6. Коли була молодиця,
Цѣлували хлопцѣ лиця,
А теперки стара баба,
Не цѣлуютъ, хоть бы рада.

7. По що пытаешь,
Коли самъ знаешь,
Що-сь ен не варта.

8. Ишовъ, ишовъ дорогою,
Тай и въ яму впавъ,
Любивъ, любивъ хорошую,
Тай погану взявъ.

9. Сидитъ сова конецъ стола,
Дуе ся якъ пудло,
Черезъ сову до сокола,
Промовите трудно.

10. За все, гаразъ, за все добро,
Що жѣнка маленька,
Онъ ю пѣбье и полае,
Она веселенька.

11. Ты не милый сердцю дому,
Ты убогій, я богата,
Моя правда, моя хата.

12. Бѣда, въ кого жѣнка блѣда;
Въ кого червона якъ калина,
И тому лиха година.

13. Ты си взявъ жѣнку убогу,
Щастливъ зъ нею, слава Богу;
Еи праця, трудъ хорошій,
Стане за найбо̂льшй грошѣ.

14. И въ ярмарку никто не вподобае.

15. Коло млына яворина,
Явôръ похилився,
Котру тобѣ Господь судивъ,
Съ тою оженивъ ся.

16. Нищо бабѣ по едвабѣ.

17. Она то̂лько то утаитъ,
Що сама не знае.

18. Кадукъ тобѣ раду давъ,
Що ты собѣ бѣду взявъ.

19. Ой на выру воду беру,
На сподѣ калужа,
Я милого лѣпше люблю,
Якъ своего мужа.

20. Ты пьешь, ею бьешь,
Та не знаешь за що,
А по̂йдѣтъ но вы до вô̂йта,
Котре зъ васъ ледащо

21. Ей боюся я сказати,
Щобъ вона не чула,

Щобъ менѣ, твоей ворожцѣ,
Нужда не прибула.

22. Солодка якъ перецъ,
Якъ гôрчиця люба,
Твоя коханочка,
Жѣночка — погуба.

23. Рано, въ вечеръ ты клякай,
Богу дякувати,
Що тобѣ при жѣнцѣ давъ
Вѣкъ свôй проживати.

24. Жѣночка то чистый ангелъ,
Але не тобѣ,
Бо кто може догодити,
Такой якъ ты бѣдѣ.

25. Жѣнка всегда зеркаломъ,
Свого мужа е,
Будь ты добрымъ, жѣнка твоя
Доброю буде.

Ч.

Якій мôй мужь?

1. Гей гиля бѣлй гуси,
Гей гиля на Дунай,
Чогось хтѣла, тось дôстала,
Теперь сиди — та думай!

2. Ты такого мужа маешь,
Якъ гречана пасха.
Тогды его поцѣлуешь,
Коли твоя ласка.

3. Ой у выру воду беру,
На камени стою,
Я такого мужа маю,
Що го ся не бою.

4. Чи роби, чи ходи, а ему догоди.

5. По за твôй двôръ воротечка,
Голубка летѣла,
Не давъ тебе твôй батенько.
За когось хотѣла.

6. Ôнъ тогды добрый якъ спитъ,
А пробудится, то бѣда.

7. Бѣду собѣ купила,
Та за свои грошѣ,
Кажутъ бѣду любити,
Бѣда не хорошій!

8. Ôнъ тебе никому не дасть бити,
ôнъ самъ буде!

9. Хоть го люблю, сердцемъ любю,
Ôнъ тое не вѣритъ,
Хоть цѣлую, хоть голублю,
Однаково мѣритъ.

10. За его головою,
Запропастила свôй вѣкъ молодою.

11. Вже той сварки буде годѣ,
Подай руку, жій съ нимъ въ згодѣ,
Онъ на Бога присягае,
Що тя любитъ и кохае!

12. Волосъ сивѣе, а голова шалѣе!

13 Ставъ ти костковъ въ горлѣ, солею въ оцѣ, хренемъ въ носѣ!

14. Ой упавъ я съ коня въ воду,
Тай не утопився,
Такой я си еще жвавый,
Хоть я оженився.

15. Якъ выгляне въ окно, то три
дни собаки брешутъ.

16. Богатъ, здоровъ и не старый,
Лише одробинку скупый.

17. Суди Боже, кто зъ васъ виненъ,
Онъ такъ любивъ, якъ повиненъ.

18. Бодай бы его бувъ той знавъ,
що трясе очеретами.

19. Соромъ, ганьба для такого,
Подъ патынкомъ що сидитъ,
Ты сковала мужа свого,
А онъ въ духу си бурчитъ.

20. Ненько-жь моя старенькая,
Ненько-жь моя ненько,
Свѣтъ есьте ми завязали,
Въ недѣлю раненько.

21. А твôй милый чоловѣкъ,
Великій ледащо,
Сваритъ, кричитъ, бѣснуеся,
Самъ не знае за що.

22. Мае розумъ, очи краснѝ,
Въ кишени гукъ гроша,
Чожь ся журишь, що кривый,
И горбатый трошка,

23. Такій всегда есть, якимъ его
хочешь.

24. И кривый и слѣпый,
Ще до того горбатый,
Якъ ся стане трѣпотати,
Треба зъ хаты утѣкати.

25. Чи вже тобѣ не такій,
Якимъ то здавався,
Коли въ вечеръ у городку,
Тобѣ освѣдчився?

III.

На що маю памятати?

1. Коли що въ рукахъ не маешь,
То не хвалися що твое,
Що буде, ты того не знаешь,
Утратишь може и свое.

2. Въ свято, въ недѣлю музыка,
Зовсѣмъ згубитъ чоловѣка.

3. Не смѣй ся надъ людьми нынѣ,
Бо завтра люди будутъ надъ тобою смѣятись.

4. Для пріятеля нового,
Не пускайся старого.

5. Ой стережися роскошей, тобѣ блыскавицѣ,
Мовъ неба отворятъ все озолотятъ,
Вже лишь вступать въ рай, ажь вразъ зѣницѣ
Ще грубшою якъ перше тьмою замутятъ.

6. Въ карты не тôлько гроши и здоровля,
Но и розумъ програти можна.

7. Кто тôлько зъ надѣи жити хоче,
той зъ посту умре.

8. Думка пье воду, а отвага мѣдъ.

9. Чимъ бôльше кто щастя собѣ забагае,
Тымъ бôльше ôтъ него оно утѣкае,
Глядаючи щастя, знай добре о тôмъ;
Щастливый той, кто пристае на малôмъ.

10. Не тамъ щастье, не тамъ доля,
Где богатѝ люди,
Кто ся злучитъ по милости,
Тому гаразд буде.

11. Кто станеся медомъ, того мухи
зъѣдятъ.

12. Ой калина бѣло цвите,
А червоно родитъ,
Великое закоханье,
До бѣды приводитъ,

13. Зъ сѣна не купишьконя.
Зъ лежи не купишь одежи.

14. Мудрый не дасть ся за нôсъ водити.

15. Нещастливе закоханье,
Якъ ся кого вчѣпитъ,
И розумъ ему ôтбере,
И очи заслѣпитъ.

16. Сила безъ головы шалѣе,
А голова безъ силы млѣе,

17. Лѣпшій свого гнѣвъ,
Якъ чужого ласка.

18. На чіимъ коніку ѣдешь,
Того пѣсоньку спѣвай.

19. Зъ чужуго злого, учися свого.

20. Не той щастливъ, що довго живъ,
Добра по собѣ не лишивъ;
Въ людей не цѣнятся лѣта,
Но праведность и честнота.

21. Не журись, яка доля чекае тя.
Доля иде коломъ,

Вправдѣ ты еще теля,
Но скоро будешь воломъ.

22. Въ сѣмохъ наразъ ся любишь,
То рѣчь не мала,
Всѣмъ близько означаешъ,
Сроки весѣля,

Памятай! не всегда,
Зможешь ты крутити,
Прійдеся забаву,
Дорого платити.

23. Всѣмъ подобатись, тяжка наука,
Зъ хаты рай зробити, велика то штука,
Въ твоимъ домѣ мило въ мясницѣ и постѣ,
Не дивуй-же ся, що все у тебе гостѣ.

24. И твоя вôрка ще заяснѣе,
И ты звеселишся,
Сповнятся скоро твои надѣѣ.
Чого-же журишь ся?

25. Твôй вусъ, якъ въ цвѣтни погода,
Або когутъ на вежи,
Всегда змѣнный, всегда свѣжій,
Плыне скоренько якъ вода.

III.

Що ворожка мала-бъ сказати?

1. Дармо сушишь голову небоже,
   Круча пшономъ бути не може!
2. Женское око, загляне тобѣ колись
   Въ душу глубоко, глубоко!
3. Не шукай моря,
   Въ калужи утопишь ся!
4. Мовчи, коли письма не знаешь!
5. Ничогось такъ не стережи,
   Якъ слôвъ облестныхъ и манты.
6. Твоя дорога, чіегось порога,
   Твоя стежка, до чіегось сердечка.
7. Не спускай ся надто на власний
   розумъ, але слухай и доброи рады.
8. Хотѣвбысь цѣлымъ свѣтомъ рядити,
   а самъ собою рядити не знаешь.
9. Ôтчепися, ôтцурай ся тои (того)
   що кохаешь.
10. Приснятся нумера и выйдутъ.
11. Ôтъ бѣды не ôтмолишь ся,
    А ôтъ лиха не умрешь.
12. Не лѣтай вороно, на чужіи хоромы!
13. Поставъ число мѣсяцей у року, число
    тыждней у року, подвôйне число тыж-

дней у мѣсяци, число дней у тыждни
число дней у мѣсяци, а выграешь грошѝ.

14. Не все то переймати, що на
водѣ плыне.

15. Покай но ся, ударь ся въ груди,
То будутъ ще зъ тебе люди.

16. Будешь втѣкати передъ вовкомъ
А впадешь на медведя.

17. Ще довгій вѣкъ передъ тобою,
Кобъ лишъ у щастю сопокою.

18. Высоко лѣтаешь, а низько сѣдаешь!

19. Абысь танцювати умѣвь (ла),
А робити и лихо навчитъ.

20. Абы лиха не знати,
Треба своимъ плугомъ,
Та на своей нивѣ орати.

21. Кобы въ твоимъ сердцю
Було ôкно,
Не любило-бъ тебе певно,
Дѣвча не одно.

22. Найдешь ты щастье еще твое,
Получитъ васъ Господъ обое.

23. Будешь мати добру жену,
А дѣти мамуню,
Мае чувсто, заразъ плаче,
Якъ крае цѣбулю.

24. Мовишь добре и скоро,
Языкъ маешь солодкій,

Бѣда ино тая :
Дуже любишь пльотки.
Подорожь тебе чекае,
Приготовъ мазницю,
Бо любовъ твоя симъ разомъ
Буде за возницю.

Я.

Якъ люди о менѣ говорятъ ?

1. Где щастье упало тамъ пріязни мало.
2. Кобысь пустивъ свои уха на торгъ,
учувъ- бысь богато о собѣ.
3. Ходишь, блудишь, ходишь нудишь,
Вѣкъ свôй проклинаешь,
Бо милого, пріязного,
Въ своимъ родѣ не маешь.
4. Кажутъ, що и въ старôмъ печи
часомъ чортъ палае.
5. Гетъ ! згинь, пропади,
И по свѣтѣ не ходи !
6. Изъ несподѣваного часомъ люди
бувaютъ.
7. Хоть бысь бувъ чистый якъ лёдъ.
Бѣлый якъ снѣгъ,
Такой тя обмовлятъ,
Ôтъ головы до нôгъ.

8. Кажутъ люди, що судъ буде,
А суду не буде,
А вже тебе обмовили,
Всіи злй люди.
9. На кого вороны, на того сороки.
10. Честнôсть твоя всѣмъ знакома,
Добре ей усѣ знаютъ,
А такъ въ свѣтѣ, якъ у дома,
Усѣ тебе поважаютъ.
11. Тебе и самъ чортъ не розбере.
А не то що люди!
12. Кажутъ: що хиба забудешь ся,
коли правду скажешь.
13. Въ тебе великй ôкна, богато свѣтла
а мало правды.
14. Тобѣ люди завидуютъ,
Що тобѣ такъ все спріяе
Кому усе треба дати,
Судьба тое добре знае.
15. Влѣзъ въ чужу солому,
Тай шелеститъ.
16. Лихе уродилось лихе и згине.
17. Кажутъ: щось ледащо, ни нащо.
18. Ты всѣмъ припавъ до вподобы.
19. Тебе годѣ розôбрати,
Бо ся любишь маскувати.
20. Пріязни твоей бажаютъ,
Ты до сердця всѣмъ припавъ,

Щирбсть твою усѣ знаютъ,
Ты бо душу зъ себе-бъ давъ.

21. Доки тебе ще не знаютъ
За ангела тебе маютъ,
Стережись, щобъ не спбзнали,
И за чорта тя не мали.

22. Твоей любцѣ милый,
Дорогой сестрицѣ,
Твому товаришу любый,
Якъ грошй въ калитцѣ.

23. „Пане брате“ „милй гостѣ“
Кажутъ тобѣ въ очи,
Дуже жваво лишень чернятъ
Тебе по за плечи.

24. Якъ кто, якъ куды.
Що то ся пытати,
Найббльше любятъ тя тогды.
Якъ есть за що грати.

25. Не журися, що не добре
Говорятъ о тобѣ,
Бо не могутъ лучше думать
Такожь и о собѣ.

Ю.

Що въ свѣтѣ чувати?

1. Дере коза, лозу, а вовкъ козу, а вовка мужикъ, а мужика панъ а нана юриста, а юристу чортбвъ триста.

2. Прійшла карта ôтъ цѣсаря,
Та ще отъ царицѣ,
Щобы дѣвчатъ не любити,
Тôлько молодицѣ.

3. Кому добре дѣе ся, той спѣвае!

4. Ой и зъ-за горы высокои,
Мѣсяць выяснився:
Ишовъ кривый до кривои,
Слѣпый придивився:
„Где ты идешь криваченьку,
Где ты штельгукаешь?“
„„На зальоты, слѣпый чорте,
Що ты ся пытаешь??““

5. Песъ бреше на солнце а солнце свѣтитъ.

6. Нагадалось вражôй бабѣ,
Молодою бути,
Натыкала за намѣтку,
Зеленои руты:
„Руто-жь моя, руто-жь моя,
Руто зелененька,
Я гадала що я стара,
А я молоденька!“

7. Сорока побѣлѣла коцюба закудкудакала, помело яйце знесло.

8. Соловѣй у лѣсѣ реве, а медвѣдь щебече.

9. То вжежь твоя слава,
По всѣмъ свѣтѣ стала,

Що дѣвчина козаченька,
Серденькомъ назвала.

10. Сердилась баба на дѣда,
А дѣдъ того не вѣдавъ.

11. На одной сѣножати и вôлъ пасеся
и бузько жабы ловитъ.

12. Радъ дурень, що пирôгъ великій.

13. Не такъ теперь на свѣтѣ стало,
Якъ вь старину колись бувало,
Сердцемъ люди ся рядили,
Теперь майномъ ся обдурили.

14. Ктось тамъ уродився, оженився
тай умеръ.

15. Шануючи ковбицѣ, лавицѣ, коцюбу, помело, лопату, ступу, перехрестя и васъ яко гречныхъ: ничого въ свѣтѣ не чувати,

16. Лучолося слѣпôй курцѣ зерно,
Та и то порожне.

17. Всюда на свѣтѣ сорокато,
День въ день може бути свято.

18. Дурень на дурню сидитъ и дур[illegible]
погана

19. Було, буде розмаито,
По зимѣ настане лѣто.

20. Никто бѣду не сѣяв[illegible], а ро[illegible]

21. По-за тихими водами

Сумно та смерклося,
О якъ голосъ межь горами,
Щастье розбилося.

22. Мала пташина, невеличкая,
Що погилонцѣ скаче,
Дурна дѣвчина, нерозумная,
Що за гультаемъ плаче.

23. Ѣхавъ козакъ дорогою:
Помагай Богъ жено,
Она ему ôтповѣда:
Бувай здоровъ сердце.

24. Коло млина, коло броду,
Два голуби пили воду,
Тамъ дѣвчина воду брала,
Сердце свое розкохала.

25. Журилася мати мною,
Якъ рыба водою,
Дала мене межи люди,
Жалуе за мною.

UNIVERSITY OF ILLINOIS-URBANA
3 0112 071308644